

Jørgen Kühls dimissionstale

Taler

Jørgen Kühl
Rektor på A. P. Møller Skolen

Dato

14. juni 2012

Sted

A. P. Møller Skolen, Fjordalleep
1, 24837 Schleswig, Tyskland

Kære dimittender!

Så er dagen kommet, hvor vi siger tak for den tid, vi har måttet tilbringe sammen, farvel og på gensyn. Dette er de absolut sidste to timer af jeres skoletid i Dansk Skoleforening for Sydslesvig.

Når den sidste tale er holdt, og eksamensbeviserne er overrakt, er I ikke længere elever, men alumner. Dagens dimission er således en skelsættende begivenhed. Det lange forløb, der for de fleste af jer startede i dansk børnehaven, er nu blevet afsluttet med studentereksamenen. Et vigtigt livsafsnit er afsluttet. Et nyt kan begynde. Om få dage spredes I for alle vinde – og måske mødes i først igen om 5, 10, eller 25 år til jubilæer her på skolen.

I har læst og lært uendeligt meget. I er vokset og blevet både uddannet og dannet. I er blevet præget af alle de lærere og kammerater, I har mødt undervejs. Og I har præget de skoler, I er gået på.

For en skoleuddannelse og navnlig gymnasieårene er en vekselvirkning. En dynamisk proces, der peger fremad mod noget nyt. Aha- og nogle gange også blot nåså-oplevelser. Indsigt og forståelse. Selvstændig vurdering og perspektivering. De taksonomiske niveauer. Personlige og sociale kompetencer. Ja, I kender alle sammen begreberne og ved, hvad de dækker over i skolehverdagen.

Samtidig har I opdaget, at der ikke blot er tale om flotte ord og fine begreber, men om realiteter. Det er nødvendige færdigheder, som skal tilegnes, hvis man skal kunne fungere som myndig og kritisk borger i et åbent demokratisk samfund.

Vejen derhen kan synes vanskelig: Lektier, gruppearbejde, prøver, opgaveløsning, test, klausurer, afleveringsopgaver, flere lektier, oplæg, spørgsmål og svar samt til sidst så at sige som kronen på værket skriftlige og mundtlige eksamener. I har været i fokus hele tiden.

Fagligheden har vejet tungt. Sådan må det nødvendigvis være, for I skulle jo lære meget og nå igennem pensum i alle fag. Samtidig har der været tid og rum til at have det sjovt sammen. Sammenholdet med og mellem kammeraterne både på 13. og de andre årgange spiller en vigtig rolle i denne proces. Det samme gælder aktiviteter, som bryder den skemalagte undervisning.

På sin vis er målet med gymnasietiden, at I tør tænke selv. Oplysningsfilosoffen Kants credo om ”sapere aude” – tør at tænke selv – sammenfatter på fineste vis den lærings- og dannelsesproces, I alle er gennemløbet.

Da jeres forældre valgte den danske skole for jer alle hver især, afgav Skoleforeningen så at sige et kundskabsløfte: De danske skoler gør ved hjælp af dansk pædagogik og danske værdier deres yderste for, at I alle opnår optimalt udbytte ud fra jeres individuelle forudsætninger. Det kan kun lykkes, når alle er enige og stimulerer læringen. Skolerne kan kun holde løftet, når elever og forældre er enige om målet og vejen dertil.

For en del af jer var det ikke givet på forhånd, at skolegangen ville ende med en studentereksamen. For 13 år siden var målet i mange tilfælde en realeksamen. Langt de fleste af jer opnåede den jo også ved slutningen af 10. klasse, mens en håndfuld kom fra de sidste gymnasieårgange 7-10 på Duborg-Skolen. I mellemtiden blev der skabt nye muligheder, ikke mindst med etableringen af A. P. Møller Skolen. Det gjorde mange af jer brug af. I er første generation af studenter i jeres familier. I er mønsterbrydere. I gør en forskel, som I selv og jeres familier har god grund til at være stolte af.

I er beviset på, at kundskabsløftet er blevet holdt. Studenterhuen er det synlige tegn.

Samtidig kan vi konstatere, at de grund- og fællesskoler, I kommer fra, har holdt løftet. Det var forudsætningen for, at A. P. Møller Skolen har kunnet give det afgørende løft. Kundskabsløftet har således medført et kundskabsløft.

I har gjort det godt. Jeres lærere, jeres klasselærere Anja, Margit, Jan, Anne-Sofie og Torben og jeres studieleder Margit og alle andre medarbejdere er glade for og stolte af jeres resultater. Det har været en fornøjelse at måtte have jer som elever. Og jeg er sikker på, at I også påskønner de lærere, I har haft.

Der kan nævnes meget fra de tre år, I er gået i gymnasiet på A. P. Møller Skolen; men det bliver der desværre ikke tid til i dag. Så jeg nøjes med nogle få udvalgte begivenheder fra de seneste måneder:

I var en eksemplarisk årgang, da I i marts måned i år var på besøg i København. På Christiansborg bidrog I med gode indlæg og argumenter i paneldebatten med bl.a. politikere. Under besøget i A. P. Møller-Mærsk-hovedsædet forstod i den særlige forbindelse, der er mellem skolen og A. P. Møller Fonden, der var så venlig at tage imod sammen med repræsentanter for hr. Møllers sekretariat. Besøget gjorde indtryk. I var værdige ambassadører. Skolen kunne næppe have ønsket bedre repræsentanter, end I var det.

Desværre modtog vi få uger senere budskabet om, at Mærsk Mc-Kinney Møller var gået bort på dronningens fødselsdag i en alder af 98 år. Vi mindedes denne danske hædersmand ved en morgensamling – og vi tænkte alle tilbage på den store festdag, da skolen blev indviet den 1. september 2008.

I, vi, hele A. P. Møller Skolen har aldrig været i tvivl om, hvad hr. Møller har udrettet til gavn for mindretallet. Skolen ville ikke eksistere uden ham. I ville ikke have kunnet have taget studentereksamen her i Slesvig uden hr. Møller. Hans gave er uvurderlig i sin betydning for hele det danske mindretal og såmænd også for det omgivende samfund. Hans minde vil aldrig blive glemt.

Jeg er sikker på, at I hver især vil bidrage til at fastholde dette minde – og engang i fremtiden vil fortælle jeres børn og børnebørn om, hvilken betydning hr. Møller har haft for netop jeres skolegang og uddannelse ligesom for mange generationer af elever og studenter efter jer.

I tog som samlet årgang turen til Berlin efter huepåsættelsen og markerede dér flot iført jeres studentetrøjer og med Dannebrog foran Brandenburger Tor, at I har bestået jeres studentereksamen. Samtidig sendte I det signal, at I og at hele det danske mindretal findes i Tyskland. Jeres endagstur vakte opsigt blandt de mange mennesker, der dagligt lægger vejen forbi Brandenburger Tor. Fluks

modtog skolen e-mails fra folk, der ville høre mere om jer og jeres huer.

I går gik I sammen med kammeraterne fra de offentlige gymnasier optog gennem Slesvig og viste som det mest naturlige jeres, vores, mindretallets farver. I har altid været værdige rollemodeller og gode ambassadører for jeres skole og for mindretallet. Jeg er ikke i tvivl om, at det vil I blive ved med at være.

I løbet af de tre-fire år (en del af jer var jo faktisk den sidste realistårgang og den allerførste årgang, som tog realeksamen her på skolen) har I oplevet mange forskellige ting. I er vokset, modnet og blevet til myndige borgere. Jeres lærere har forsøgt at give jer modspil og medspil. I har lært uendeligt meget. Selv om I netop nu næppe vil synes, at I husker så meget af 13 års uafbrudt lærdom og undervisning, så er jeg ikke det mindste i tvivl om, at undervisningen har sat dybe og blivende spor. Det samme gælder de fællesarrangementer og særlige tiltag, projekter, ekskursioner, feltstudier, studierejser osv., som I har været del af i jeres gymnasietid.

Lige nu er alt dette måske blevet deaktiveret oven på eksamen og i en travl, festlig huetid, hvor andre glæder stod i centrum. Men når I går i gang med jeres drømmeuddannelse umiddelbart efter sommerferien eller måske efter et eller et par sabbatår, så vil lærdommen blive reaktiveret – og I vil opleve, hvor meget I faktisk har lært.

Samtidig er I blevet bevidste borgere, som ved, hvad det betyder at tilhøre et mindretal i en situation, hvor en landsregering fra den ene dag til den anden beslutter, at en del af Slesvig-Holstens borgere ikke har samme værdi som alle andre.

Leif Gustafson fra den samfundsvidenskabelige profilklasse satte meget præcise ord på situationen i sin årsmødetale her på A. P. Møller Skolen den 9. juni: Ophævelsen af ligestillingen i 2010 betød, at der pludselig blev gjort forskel på danske og tyske elever. Fra som en selvfølge at have været lige fik de danske elever pludselig at vide, at de ikke længere var lige så meget værd som alle andre.

Dette var en oplevelse, som skabte berettiget indignation og afstedkom protester i mange forskellige sammenhæng. I var altid til stede. I veg ej ud af spor, når det gjaldt om umisforståeligt at kræve lige borgerrettigheder. I var med til demonstrationer og underskriftsindsamlinger. I iførte jer som det mest naturlige

i verden t-shirts med det simple budskab, at I også er 100 % værd. I gik sammen med 12.000 andre med i aktionsoptøget igennem Flensborgs gader den 21. april i år.

Disse oplevelser har præget og dannet jer. I har selv oplevet, hvordan modeller og sameksistens ikke er naturgivne, men kræver vedholdende pleje og videreudvikling. I har selv været med til at vise, at også mindretal har ret – og at selv en lille gruppe er i stand til at hævde sine værdier. Og I oplever nu til allersidst, at det har nyttet: Ligestillingen bliver nu gennemført af den nye regering med deltagelse af SSW.

Leif fremhævede i sin tale, at denne største krise samtidig har skabt et større sammenhold i mindretallet. Den har skærpet vores bevidsthed om, hvem vi er, og hvor vi hører hjemme.

Diskussionerne har skærpet jeres bevidsthed om mindretals- og borgerrettigheder, om det åbne civilsamfund. I har også urokkeligt fastholdt, at I ikke vil diskrimineres, men kræver ligestilling og samme ret som jeres kammerater, der går på offentlige skoler.

I er generation 100 %!

Kære dimittender!

Nu står I foran nye udfordringer og muligheder. Verden byder på uendeligt mange optioner, som I vil kunne gøre brug af. Nogle gange vælger man rigtigt ved første forsøg, andre gange fortryder man og vælger en anden option i stedet. Også det er læring. Uddannelsen og læringen slutter ikke med studenterhuen, men fortsætter heldigvis. I vil møde medgang og desværre også modgang; men I er blevet rustet til det, der venter jer, så vidt det kunne gøres.

Husk altid at bevæge jer i en positiv spiral – selv i modgangstider. Se ikke udfordringer som problemer, der vanskeligt eller ikke kan løses, men som muligheder, som det er værd at gøre brug af. Vi vokser og dannes som mennesker ved at tackle udfordringer. Og det går langt lettere, når vi vælger et optimistisk udgangspunkt og ser os på vej fremad i en positiv spiral, selv om snoningerne nogle gange kan forekomme at føre i den modsatte retning.

Udvis desuden rettidig omhu – således som mottoet for skolens navngiver påbyder det – så fungerer alt langt bedre.

I står for høj faglighed. I forbindelse med huepåsættelsen den 1. juni kunne det meddeles, at I er A. P. Møller Skolens hidtil bedste studenterårgang med et snit på 2,4. Vores første årgang opnåede 2,5, så det er et lille spring fremad. I øvrigt har piger og drenge nærmest et identisk samlet gennemsnit. De naturvidenskabelige dimittender iblandt jer nåede ovenikøbet et klassegennemsnit på lige under 2 – helt konkret 1,98. Det er flot!

Samtidig er I den sydslesvigske danske gymnasieårgang med det højeste studentereksamensgennemsnit. Det er mildest talt godt gået. Det er udtryk for, at der kontinuerligt er blevet arbejdet seriøst og koncentreret. Jeres præstationer vidner samtidig om den høje faglighed på skolen.

Da størstedelen af jer vil fortsætte jeres uddannelse i Danmark, er det lige så interessant at indplacere jeres resultater i en dansk kontekst. Det kaldes også benchmarking: Hvordan ligger I som studenter fra A. P. Møller Skolen sammenholdt med jeres fremtidige studiekammerater fra hele Danmark?

Det kan siges meget kort: Særdeles flot. UNI-C udgav i januar 2012 en analyse af studentereksamensresultaterne ved de danske gymnasier, som blev opnået i sommeren 2011. Her lå landsgennemsnittet uden bonus A i 2011 på 6,9 ud fra den danske syvskala. Som sagt – der er tale om gennemsnit for alle gymnasier i hele Danmark, og det har været næsten uændret de seneste syv år.

A. P. Møller Skolen ligger i år klart højere end både det danske landsgennemsnit og hver eneste dansk region gjorde sidste år. Da dette års eksamener endnu ikke er afsluttet i Danmark, kan vi kun sammenligne med sidste års resultater.

Vicerektor Flemming Rasmussen har omregnet jeres resultater til den danske skala ved hjælp af det danske eksamensbevis, I også får udleveret i dag. Jeres samlede gennemsnit ligger i år på 7,7 efter den danske skala. Altså markant højere end det danske gennemsnit på 6,9 sidste år.

I vil således med god grund og selvbevidsthed kunne fortsætte jeres videregående studier på et dansk universitet, et seminarium eller hvor som helst.

I er fagligt særdeles godt rustet til at tackle de udfordringer, I hver især vælger at gå i møde i de kommende år – være det i Danmark, Tyskland eller et helt tredje land.

Hvis I viderefører de dyder, I har indoptaget og omsat i de daglige studier i de seneste tre år, vil I være særdeles velkvalificerede repræsentanter for Sydslesvig. Vi er helt trygge ved, at I vil være gode ambassadører for A. P. Møller Skolen, Skoleforeningen og hele det danske mindretal.

I har således god grund til at være stolte af jer selv, ligesom jeres forældre, slægtninge og venner er det. Og alle medarbejderne ved A. P. Møller Skolen kan glæde sig over jer som årgang.

Nu har I sat jeres mærke i bænken. I er benchmark for de kommende årgange af studenter fra Sydslesvig. I har sat blivende spor.

Vi ønsker jer alt godt fremover. Vi glæder os til at kunne hilse på jer, når I lægger vejen forbi jeres nu snart gamle skole. Vi kommer til at savne jer.

Hjerteligt tillykke med jeres studentereksamen!

Kilde

Manuskript tilsendt af taler

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

Translokations-/dimissionstale

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/jorgen-kuhls-dimissionstale-2012>